

Ad Salvanum Massiliensem Episcopum.
 Ad Paulum Diaconum.
 Ad Capitula Regum Francorum.
 Ad Edictum Theodorici Regis Italiae.
 Ad Othonem Frisingensem.
 Ad Quintiliani Declamationes.
 Ad Juvenalem.
 Ad Phædri Fabulas.
 Ad Catonis Disticha.
 Rhetores antiqui.

SYNOPSIS HISTORICA,
 NUNC PRIMUM EDITA,

Eorum, qui Canones & Decreta Ecclesiastica collegerunt.

A P U D G R A E C O S.

Sabinus Heracleæ Thraciæ Macedonianus Episcopus, cujus Socrates meminit *lib. 1. Hist. Eccles. cap. 5. & lib. 2. cap. 11.*

Constantinus cognomento ἀπὸ σιχαλαίων Patriarcha Constantinopolitanus, Justiniani Imperatoris temporibus, collectos Apostolorum & Synodorum Canones in capita 50. Turrian. 706. 1006.

Alexius Aristenus.

Photius Patriarcha Constantinopolitanus sub Michaële Theophili filio. Zonar. *tom. 3. num. 130. & seq.* edit. Tili Paris. Agilæi Basil.

Theodorus Balsamon, Diaconus magnæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ, Chartophylax primus Blachernorum, post Antiochenus Patriarcha. Nicetas *lib. 11. de Isaaco Angelo, pag. 201.*

Joannes Scholasticus, Patriarcha Constantinopolitanus.

Joannes Zonaras.

Matthæus Blastares Monachus, cujus est Syntagma sacrorum Canonum, lib. vi. Exemplar est in Bibliotheca Regiæ Matris, *in fol. n. 4. 2. & 24. & in 4. n. 2. 3.*

Constantinus Harmenopolus, Judex Theffalonicensis.

Arsenius Monachus, Constantinopolitanus Patriarcha factus sub Theodoro Lascare Juniore.

Sophronius Patriarcha Hierosolymitanus, cujus est Collectio ex Synodis in Bibliotheca Regiæ Matris, *in 4.*

Pfellus, cujus est Synopsis Nomocanonis versibus politicis: præfixa latinè *tom. 1. Concil. Ibidem Conciliorum volumen in fol. n. 3. 20. & in 4. n. 66. Δογματι καὶ Ἐπιστολῶν Π. Π. Cedren. 373. κανόνες τῶν ἀγίων συνόδων καὶ ἐν τῶν πρακτικῶν αὐτῶν*, in Bibliotheca Regiæ Matris, *πρακτικά τῆς ἐν Περσίδι συνόδου ἡ περὶ τῶν ἄλλων συνόδων. ibid.*

De Decretalibus Epistolis Pontificum. Eusebius *lib. 3. Hist. cap. 12. Epiphan. hæres. 30.*

A P U D L A T I N O S.

Incertus quidam, cujus prisca illa Canonum Græcorum translatio fuit, quam Dionysius Exiguus confutionis arguit.

Fulgentius Ferrandus, Carthagenensis Ecclesiæ Diaconus, cujus Gratianus meminit *dist. 63.* vixit circa tempora Anastasi Imperatoris. Titulus libri est in veteri exemplari, *Breviatio Canonum*: edita ann. 1609. ex Bibliotheca insignis Ecclesiæ Trecentis post veterem codicem Canonum Ecclesiæ Romanæ.

Dionysius Scythæ Monachus, qui & Abba & Exiguus dicitur, sub Justiniano Imperatore Stephani Salonitani Episcopi hortatu prisce translationis confusione offensi, Canones qui dicuntur Apostolorum, Regulas etiam Nicænæ Synodi, omniumque deinceps Conciliorum, sive quæ ante eam, sive quæ postea factæ sunt usque ad Constantinopolitanum, & Pontificum sub ordine numerorum à primo capitulo usque ad c. lxx. sicut in Græca autoritate habebatur, digessit & interpretatus est: quibus etiam Chalcedonenis Concilii decreta subiecit, quem Græcorum Canonum finem esse ait: & ne quid deesse videretur, addidit quoque Sardicenis Concilii atque Africanis statuta, quæ latinè edita erant. Vide Cassiodorum *lib. Divinar. Institut. cap. 23.* & Dionysii Præfationem.

Incertus, cujus Collectionis exemplaria duo sunt in Bibliotheca Ecclesiæ Bellovacensis. Tertium habet frater Franciscus Pithæus hoc titulo: *Continet codex iste Canones Ecclesiasticos & Constituta Sedis Apostolicæ*: incipit autem à Canonibus Nicæni Concilii, quibus admitta sunt quædam Sardicenis Synodi capitula cum præfatione & expositione fidei. Sequuntur Canones Carthagenensis Synodi, Anquiritanæ, Casariensis, Gangrensis & aliarum plurium, insertis Pontificum Romanorum Epistolis à temporibus Innocentii ad S. Leonem, cujus..... Epistola 98. ad Porum Beneventanum Episcopum eam Collectionem claudit: quæ non iisdem omnino interpretationibus Græcorum Canonum quibus illa superior, quæ Canonum Corpus dicta; sed magis Dionysii Exigui, nec tamen semper usâ est.

Incertus, cujus est illa Collectio, quæ Nucleus Canonum à quibusdam, & Corpus Canonum appellatur à Nicolao I. & Leone IV. *can. si Romanorum, dist. 19. & can. de libellis, dist. 20. & cap. 2. de præbend. extr.* Ea continet Conciliorum Canones eosdem omnino, quos habet Græcorum Nomocanon, sive Collectio illa Lutetiæ edita anno 1540. præterquam quod Græci suæ inseruerunt Synodum Carthagenensem, cui Beatissimus Cyprianus interfuit, quam Latinorum Corpus non admittit; sed habet præterea Romanorum Pontificum Epistolas quasdam à Siricio ad Gregorium juniorem. Est Dionysii Exigui. Quarum omnium loco Græci Archiepiscoporum..... *Ἔστωσις ἀρχιεπισκόπου* sive patriarchica itémque Encyclias Epistolas & responsa, sententiisque posuerunt. Videatur Canon 2. Synodi Constantinopolitanæ sextæ vel potius *πρῆτα*..... script.... circa annum Christi D. CC. VII. *tom. 2. Concil. pag. 1038.* Editum est Corpus illud Canonum à Joanne Wendelstino Moguntia anno M. D. XXV. satis emendatè ex veteribus codicibus, nisi quod in Africano Concilio quædam transposita sunt. In Indice, qui præfixus est collectioni Burchardi..... Carnot. *ex ipso Nucleo Canonum, quod à quibusdam Corpus Canonum vocatur.* Missum exemplar ab Hadriano Papa ad Karolum Magnum Regem Francorum testatur Acrostichis versuum quorundam politicorum, qui in veteribus Codicibus præfixi sunt hoc tenore, *Domino excell. filio Carolo Magno Regi Hadrianus Papa.* Ceterum posteriorem esse illam Collectionem Dionysianâ illud argumento est, quod Canones, qui Apostolici dicuntur, L. ex ejusdem Dionysii interpretatione habet; reliquorum alia translatio est.

Cresconius sive Crisconius ad Liberinum sive Liberium Pontificem ea Collectione, cui in veteri exemplari titulus est, *Concordia libri Canonum*: in qua & illo Corpore Canonum usus videtur usque ad tempora Gelasii.

Martinus Gallicensis Bracarenis Episcopus Capitula ex Orientalibus Synodis collegit, quæ in Synodo Bracarensi II. probata sunt. Citantur à Gratiano his titulis *ex Synodo Martini Pape, ex Concilio Martini Pape, ex Synodico*.... Est & aliud Concilium Martini II. Pape Romæ habitum contra Monothelitas anno 662. cujus meminit Beda *lib. 4. Hist. Angl. cap. 17.* citantur in ordine celebrandi Concilii apud Ivonem Carnotensem *part. 4. c. 246.* & apud Burchardum in fine ex Synodo Salegonstandiensi, aut potius Ivonem Carnotiano IV. Vide Ambrosium Moral. *lib. xi. Hist. Hispan. cap. 4. fol. 6. vers. & lib. xii. cap. 24. fol. 127. Greg. Turon. lib. 5. Hist. cap. 257. & de Virtutibus sancti Martini cap. 11.* Item vide Toletanum Concilium X. *tom. 2. Concil. pag. 877.* edita sunt *tom. 2. Conc. à pag. 749.*

Hadrianus PP. Ingelranno Mediomatricum Episcopo negotii cujusdam causâ Romam profecto Capitula quædam dederat ex Græcis Latinisque Canonibus collecta, quæ edita sunt *tom. 3. Conc. pag. 252.* Ea verò Hincmarus illo cap. 24. non omnino recipit ut authentica.

Isidorus Mercator cujus librum collectarum Epistolarum sive Collectarium de canonibus, de Hispania allatum: Riculphus Moguntinus Archiepiscopus, circa annum 830. sub Karolo Magno & Ludovico in hujusmodi, sicut & in Capitulis Regum studiosus obtinuit, & Gallia Germaniæque regiones de illo repleti fecit, ut Hincmarus Remensis Archiepiscopus scribit in libro contra Hincmarum Laudunensem *cap. 24.* ubi non plenam fidem ei Collectioni tribuere videtur. Sed nec Epistolæ Damasi nomine præfixæ: quod quidem aliud Hincmari judicium ex ejus libro de variis Capitulis Ecclesiasticis præfert *lib. 5. de Canonib. Apost. cap. 23.* Sigebert. *in libro de Scripturis Ecclesiasticis.* Isidoro Juniori Hispanensi Episcopo tribuit librum Ecclesiasticorum dogmatum & de Ecclesiasticis officiis ad Fulgentium, qui videtur diversi ab ea Canonum collectione: & verò Braulo ipse Cæsar-Augustus Episcopus inter Isidori Hispanensis scripta, quæ ipse elogio ad ejus librum de Illustribus Scripturis subiecit, ejusmodi Collectionis non meminit. Illud quoque notatione dignum est in vetustissimo exemplari ejus Collectionis, quod est in Bibliotheca Ecclesiæ Bellovacensis, Isidori nomen non præferri, sed nec in ea insertas esse Epistolas quæ Siricii PP. tempora præcedunt, sed Apostolorum Canonibus statim subijci Nicænos..... Synodorum quæ extant in Isidori decreto, jam olim non semel Lutetiæ editi.

Theodorus Tharsensis natione, Archiepiscopus Cantuariensis factus ab Vitaliano PP. & in Angliam missus, Beda scripsit Pœnitentiale, Paul. Diac. *lib. histor. Lang. c. ... Ivo part. 4. cap. 146. Amalar. lib. 4. cap. 41.* quod citatur ex Concilio Hybernensis *in can. Presbyter. distinct. 82.* est ex Theodori Episcopi Hybernensis pœnitentiale in Polycarpo, quod Beda ex Romano veteri auxit.

Isaac Episcopus Lingonenis sub Karolo Magno.

Chrodegandi Metensis Episcopi parvum Decretum, pro reformatione Cleri, notis scriptum, sub Pipino Rege, in Bibliotheca Joannis Tili *in 4.*

Algarius Episcopus Cameracensis scripsit ad Ebonem Archiepiscopum Remorum libros quatuor Pœnitentiales secundum Decreta Canonum: meminit Floard. *in vita Abonis, & Sigebert. Gemblac. de Scripturis Eccles. cap. 123.*

Florus Magister sub Karolo Calvo collegit locos communes ex Canonibus & scriptis Sanctorum Patrum & Codicis Theodosiani Breviario de Episcopis & Hæreticis: Exemplar est in Bibliotheca Sancti Benigni Divionensis. Flori Epistola ad Synodum Carificensem & Theodoni Villæ contra Amalarium Lugdunensem, & uno opere..... & ordine.

Extant passim & incerti Collectoris libri tres Pœnitentiales, ex Synodis & Epistolis, Sententiisque Sanctorum Patrum.

Herardus Presbyter, postea Turonensis Archiepiscopus, scripsit Collectionem Capitulum c. lli. ex Synodis anno dcccclviii. Ordinationis suæ 111. Quæ in Synodo Dicecesis suæ legi jussit xvii. Junii, ex Bibliotheca Ecclesiæ Andegavensis.

Magentius Rabanus Maurus Archiepiscopus Moguntinensis scripsit Pœnitentialem librum sub Karolo Calvo ex Canonibus & Epistolis decretisque Pontificum, usus non tantum Theodori & Bedæ Romanoque Pœnitentiale, sed & Isidori Mercatoris Collectione.

Hincmari Remensis liber de Synodis, qui citatur à Francisco Turriano, & Recognitoribus Decreti Romani: nondum mihi visus est, & vereor ne sit Caput xxiii. ejusdem Hincmari adversus Hincmarum Laudunensem, in quo de Conciliorum Canonibus & Decretis, Epistolisque Pontificum agit.

Rutgerus Treverensis Episcopus, Ratbodi successor, circa annum Christi 917. Decretorum librum collegit, quem in Synodo à Suffraganeis suis comprobari curavit. Trith. in Chron. Hifaurg.

Burchardus qui & Brocardus in vet. exempl. Tricass. & Carnot. itémque Gratiano *dist. 73. & Pontificib. in Collect. 1. Decretal. pag. 62. 66. 69. 79.* ex Monacho Lobienis Cœnobii Ordinis Sancti Benedicti Wor-